

Na osnovu člana 71. Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine - prečišćeni tekst („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 2/10), člana 14. Zakona o Pravosudnoj komisiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, br. 19/07, 20/07 i 2/08) i članova 22. i 137. Zakona o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, br. 48/18 i 1/19), Pravosudna komisija Brčko distrikta BiH, na 203. redovnoj sjednici, održanoj dana 04.03.2019. godine, donosi

ETIČKI KODEKS

SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA U PRAVOSUĐU BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE

DIO PRVI- UVODNE ODREDBE

POGLAVLJE I – OPŠTE ODREDBE

Član 1 (Predmet)

(1) Etičkim kodeksom službenika i namještenika u pravosuđu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Kodeks), uređuju se pravila, principi i standardi ponašanja, kojih su se službenici i namještenici u pravosuđu Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: zaposlenici) dužni pridržavati u vršenju poslova, njihovi međusobni odnosi i odnosi prema strankama, te postupanje u slučaju nepoštivanja Kodeksa.

- (2) Kodeksom se u smislu stava (1) ovog člana uređuju:
- a) sukob interesa, nespojivost i dodatne aktivnosti zaposlenika;
 - b) nepotizam;
 - c) nedozvoljena komunikacija i zloupotreba povjerljivih informacija;
 - d) sprečavanje korupcije;
 - e) prijem poklona i drugih koristi.

Član 2 (Ciljevi Kodeksa)

Ciljevi Kodeksa su:

- a) ostvarivanje prava fizičkih i pravnih lica na pristup pravosuđu kroz efikasno, pravično, nepristrasno i etično postupanje zaposlenika;
- b) utvrđivanje pravila, standarda i smjernica očekivanog ponašanja za zaposlene;
- c) iskorjenjivanje i sprečavanje korupcije.

Član 3 (Svrha Kodeksa)

Svrha Kodeksa je da:

- a) utvrdi principe, standarde i pravila ponašanja zaposlenika;
- b) podrži zaposlenike u poštivanju pravila ponašanja;
- c) upozna građane kakvo ponašanje imaju pravo da zahtijevaju i očekuju od zaposlenika;
- d) doprinese izgradnji povjerenja građana u pravosudne institucije.

Član 4 (Definicije)

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom Kodeksu imaju sljedeće značenje:

- a) Sukob interesa je slučaj u kojem zaposlenik ima privatni interes koji utiče ili može uticati na zakonitost, otvorenost, objektivnost i nepristrasnost u obavljanju službenih dužnosti;
- b) Nepotizam je posebna vrsta sukoba interesa u kojoj neko lice upotrebljava svoja ovlaštenja kako bi ostvarilo određenu prednost za člana svoje porodice;
- c) Pod nedozvoljenom komunikacijom sa trećim licima podrazumijeva se prenošenje informacija trećem licu o pitanjima koja su vezana za obavljanje pravosudne dužnosti i rad na predmetima, a koje predstavljaju povjerljive informacije;
- d) Povjerljive informacije su informacije koje proizilaze iz vršenja dužnosti zaposlenika i koje se ne mogu otkrivati niti koristiti u nedozvoljene svrhe;
- e) Korupcija je svaka zloupotreba moći povjerena zaposleniku, koja može dovesti do privatne koristi tog lica, ili bilo kojeg drugog fizičkog ili pravnog lica, a posebno može uključivati direktno ili indirektno zahtijevanje, nuđenje, davanje ili prihvatanje mita ili neke druge nedopuštene prednosti ili njenu mogućnost, čime se narušava odgovarajuće obavljanje bilo kakve dužnosti ili ponašanje očekivano od primaoca mita;
- f) Poklon je svaka isplata, djelovanje, usluga ili predmet od vrijednosti učinjen neposredno primaocu, bez naknade ili očekivanja naknade, što naročito podrazumijeva: novac, stvari, prava, papire od vrijednosti, usluge bez naknade, drugu datu ili obećanu korist, ugostiteljsku uslugu, uslugu noćenja, oprost duga ili obaveze, putni trošak, ulaznica, umjetnički predmet, suvenir, osiguranje, medicinska ili slična usluga koja nije plaćena po tržišnoj cijeni;
- g) Stipendija je djelimična ili puna finansijska pomoć za školovanje na bilo kojem nivou obrazovanja i za bilo koju vrstu obrazovanja;
- h) Gostoprimstvo podrazumjeva prihvatanje uloge gosta u prilikama i događajima na račun drugoga, te obuhvata ručkove, večere, prijeme, noćenje, boravak i aktivnosti između ostalog. Gostoprimstvo čija vrijednost prelazi razumnu visinu troškova se smatra nedozvoljenim poklonom;
- i) Mobing je specifični oblik ponašanja na radnom mjestu, kojim jedna osoba ili grupa njih sistemski psihički zlostavlja i ponižava drugu osobu, s ciljem ugrožavanja njenog ugleda, časti, ljudskog dostojanstva i integriteta, sve do eliminacije s radnog

- mjesta. Takve se aktivnosti smatraju mobingom ako su učestale i dugotrajne - najmanje jednom sedmično, tokom najmanje šest mjeseci;
- j) Uznemiravanje predstavlja svako neželjeno ponašanje po osnovu spola, spolnog izražavanja ili orijentacije kojim se želi povrijediti dostojanstvo osobe ili grupe osoba i stvoriti zastrašujuće, neprijateljsko, degradirajuće, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje ili kojim se postiže takav učinak.

POGLAVLJE II – PRINCIPI I PRAVILA PONAŠANJA

Član 5 (Principi Kodeksa)

Zaposleni su dužni pridržavati se slijedećih principa:

- a) jačanje vladavine prava;
- b) etičnosti;
- c) čestitosti;
- d) odanosti interesima javnosti;
- e) pravičnosti;
- f) savjesnosti;
- g) profesionalnosti.

Član 6 (Pravila ponašanja)

Zaposlenik je dužan da:

- a) poštuje Ustav Bosne i Hercegovine, zakone Bosne i Hercegovine, Statut i zakone Distrikta;
- b) svoje poslove obavlja stručno, savjesno, nepristrasno i blagovremeno;
- c) prema svim stranama postupa na isti, nepristrasan način i sa poštovanjem;
- d) svojim ponašanjem na poslu i u privatnom životu ne narušava ugled pravosudne institucije;
- e) svojim ponašanjem na javnom mjestu i istupanjem u javnosti ne umanju lični ugled i ugled pravosudne institucije;
- f) bude pristojno odjeven i da nosi odjeću koja mora biti prikladna vršenju njegove službene dužnosti u skladu sa posebnim pravilnikom o odijevanju.

Član 7 (Standardi ponašanja)

- (1) Zaposlenik ne smije:
 - a) tražiti ili primiti mito ili neku drugu korist pri izvršavanju svog redovnog posla;
 - b) neprikladno koristiti ili prijetiti korištenjem svog položaja u pravosuđu, a u svrhu navođenja druge osobe da dâ neku pogodnost zaposlenom ili nekom drugom, a po želji zaposlenog;

- c) dopustiti da porodični, društveni, politički ili drugi odnosi utiču na njegovo ponašanje ili rasuđivanje u radu;
- d) koristiti niti davati drugima da se koriste njegovim položajem u svrhu unapređivanja njegovih privatnih interesa ili interesa drugih lica;
- e) odavati utisak ili pružati drugima mogućnost sticanja utiska da je bilo ko u situaciji da može uticati na njega;
- f) vršiti mobing zaposlenih ili uznemiravanje drugih zaposlenika ili trećih lica s kojima dolazi u kontakt u vršenju posla.

(2) Zaposlenik je dužan:

- a) da budu strpljiv, dostojanstven i ljubazan prema strankama i svima drugima sa kojima službeno saraduju;
- b) u izvršavanju svojih obaveza suzdržati se od aktivnosti koje su nedolične i koje bi mogle narušiti ugled pravosuđa Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu: pravosuđe);
- c) u izvršavanju svojih obaveza postupati bez predubjeđenja ili predrasuda i nepokazivati govorom ili ponašanjem, predubjeđenja ili predrasude po pitanju rase, boje kože, pola, vjeroispovjesti, nacionalnog porijekla, hendikepiranosti, starosne dobi, bračnog stanja i promjena bračnog stanja, trudnoće, roditeljstva, seksualnog opredjeljenja ili društvenog i ekonomskog statusa;
- d) ne upuštati se u nedolične aktivnosti protiv svojih kolega (ogovaranje, iznošenje neistina, nepružanje profesionalne pomoći i savjeta, službeno nekomuniciranje i sl.);
- e) ukoliko raspolaže informacijom koja potvrđuje vjerovatnoću da je drugi zaposleni prekršio Etički kodeks preduzeti odgovarajuće mjere;
- f) ukoliko mu je poznato da je drugi zaposleni umiješan u vršenje neke radnje koja ga čini nepodobnim za vršenje dužnosti u pravosuđu o tome obavijestiti rukovodioca pravosudne institucije;
- g) ukoliko posjeduje informaciju koja nije strogo povjerljiva, a koja govori o mogućem kršenju zakona ili Etičkog kodeksa od strane drugog zaposlenog otkriti tu informaciju rukovodiocu pravosudne institucije,
- h) da svoje vanpravosudne aktivnosti vodi tako da isključi rizik od nastajanja konflikta sa njegovim službenim obavezama kao i da u potpunosti zadovoljava kriterijume ovog kodeksa;
- i) da se uzdrži od bilo koje aktivnosti koja može stvoriti osnovanu sumnju u njegovu nepristrasnost, umanjiti poštovanje prema pravosuđu ili smetati ispravnom vršenju njegovih dužnosti.

Član 8 (Kršenje Kodeksa)

Kršenje Kodeksa predstavlja povredu službene dužnosti.

DIO DRUGI – OBLASTI KODEKSA

POGLAVLJE I - SUKOB INTERESA I NESPOJIVOST I DODATNE AKTIVNOSTI ZAPOSLENIKA

Član 9 (Sukob interesa)

- (1) Zaposlenik je u sukobu interesa u slučaju:
 - a) rada pod rukovodstvom bliskog srodnika;
 - b) obavljanja samostalne djelatnosti;
 - c) članstva u organima političkih stranaka;
 - d) obavljanja poslova izvan radnog vremena bez odobrenja rukovodioca pravosudne institucije;
 - e) obavljanja dodatnih aktivnosti uz naknadu bez odobrenja rukovodioca pravosudne institucije;
 - f) kandidovanja i imenovanja na javne funkcije suprotno proceduri propisanoj Zakonom o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu: Zakon);
 - g) angažovanja na poslovima vezanim za donošenje odluka i ugovora u kojima postoje imovinski finansijski ili drugi interesi službenika, odnosno namještenika.
- (2) Ukoliko u toku rada u pravosuđu nastupi neki od slučajeva iz stava (1) ovog člana, zaposlenik je u sukobu interesa u toku rada i postupa se u skladu sa Zakonom.
- (3) Način izvještavanja o utvrđenim slučajevima sukoba interesa, zaštita podnosilaca prijava, kao i postupanje s anonimnim prijavama propisuju se Pravilnikom o radu u pravosuđu.

Član 10 (Zapošljavanje)

- (1) Od zaposlenika se očekuje da izbjegava nepotizam i bilo kakvo favoriziranje članova svoje porodice prilikom njihovog zapošljavanja.
- (2) Zaposlenik ne smije učestvovati u procedurama za zapošljavanje članova svoje porodice.
- (3) Zaposlenik ne smije koristiti svoj uticaj među kolegama i u društvu da bi osigurao zapošljavanje člana svoje porodice, čak i ako se radi o zapošljavanju u drugoj pravosudnoj ili bilo kojoj drugoj instituciji ili organizaciji, a ovo podrazumijeva i davanje preporuka.
- (4) Prilikom odabira kandidata za zapošljavanje u pravosudnoj instituciji, zaposlenik koji učestvuje u odlučivanju o kandidatima bi trebao naročito voditi računa o tome da eventualni izbor člana porodice drugog zaposlenika bude zasnovan na objektivnim kriterijima, kvalifikacijama kandidata, da bude transparentan i da ne dovodi u sumnju objektivnost procesa.
- (5) Ukoliko zaposlenik pravosudne institucije postane član porodice drugog zaposlenika u istoj pravosudnoj instituciji, on ne može raditi pod nadzorom zaposlenika koji mu je postao član porodice, niti učestvovati u donošenju odluka o statusu ovog lica.

Član 11
(Sukob interesa u toku rada)

(1) Zaposlenik je dužan, u roku od 15 dana od nastanka sukoba interesa u toku rada, pismeno se izjasniti da će:

- a) otkloniti okolnosti koje su dovele do sukoba interesa, u roku od 30 dana od dana nastupanja tih okolnosti ili
- b) u roku od 30 dana prekinuti radni odnos.

(2) Prilikom zasnivanja radnog odnosa izabrani kandidat je dužan dati izjavu da ne postoje okolnosti koje bi dovele do sukoba interesa.

(3) Rukovodilac pravosudne institucije i rukovodeći službenik su dužni, odmah po saznanju, da Pravosudnoj komisiji dostave prijedlog odluke o prestanku radnog odnosa bez prava na otkazni rok i otpremninu u slučaju da:

- a) je zaposlenik prešutio činjenicu iz stava (1) ovog člana;
- b) zaposlenik nije otklonio smetnju u propisanom roku.

(4) U ostavljenom roku iz stava (1) ovog člana zaposleniku se zabranjuju sve aktivnosti u toku rada na koje utiče utvrđeni sukob interesa.

Član 12
(Obavljanje djelatnosti)

(1) Lice koje je osnivač ili suosnivač, odgovorno lice u pravnom licu ili preduzetnik, ne može biti u radnom odnosu u pravosuđu.

(2) Lice koje zasniva radni odnos u pravosuđu dužno je prilikom zasnivanja radnog odnosa dati pismenu izjavu da će u roku od 30 dana od dana zasnivanja radnog odnosa otkloniti sukob interesa, u suprotnom mu prestaje radni odnos u skladu sa Zakonom.

Član 13
(Članstvo u upravnim i nadzornim odborima)

(1) Zaposlenik ne može biti član upravnog ili nadzornog odbora preduzeća ili drugog pravnog lica, izuzev sindikata i u slučajevima kada je to posebnim zakonom propisano.

(2) Zaposlenik koji je u skladu s posebnim zakonom član upravnog ili nadzornog odbora iz stava (1) ovog člana ne može primati naknadu za članstvo bez obzira što je to utvrđeno posebnim zakonom.

Član 14
(Izuzetak od članstva u upravnim i nadzornim odborima)

(1) Izuzetno od odredbe člana 13. Kodeksa, zaposlenik može, uz prethodno odobrenje Pravosudne komisije Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu: Pravosudna komisija), biti član upravnog ili nadzornog odbora udruženja građana, mjesne zajednice ili fondacije.

(2) Pravosudna komisija neće dati odobrenje iz stava (1) ovog člana u slučaju ako je područje djelatnosti njegove službe na bilo koji način povezano s finansiranjem udruženja iz budžeta Distrikta.

(3) Zaposlenik ne može primati naknadu za članstvo u upravnom ili nadzornom odboru lica iz stava (1) ovog člana ukoliko se to udruženje potpuno ili djelimično finansira iz budžeta Distrikta.

Član 15

(Obavljanje poslova izvan radnog vremena)

(1) Zaposlenik može izvan radnog vremena, po prethodno pribavljenom odobrenju rukovodioca pravosudne institucije, obavljati poslove ili pružati usluge pravnoj ili fizičkoj osobi, ako takav rad nije zabranjen posebnim zakonom, te ne predstavlja sukob interesa ili prepreku za uredno obavljanje redovnih zadataka niti šteti ugledu službe.

(2) Odobrenje iz stava (1) ovog člana nije potrebno za:

- a) objavljivanje stručnih članaka i drugih autorskih publikacija;
- b) obavljanje poslova povremenog predavača na stručnim seminarima i savjetovanjima;
- c) obavljanje poslova na dobrovoljnoj bazi u humanitarnim i drugim udruženjima građana;
- d) obavljanja poslova umjetničke i naučne prirode;
- e) obavljanja poslova poljoprivredne djelatnosti malog obima;
- f) obavljanja aktivnosti u sindikatu.

(3) Zaposlenik je dužan rukovodiocu pravosudne institucije u kojoj je zaposlen prijaviti datum, mjesto i prirodu bilo koje aktivnosti van radnog vremena za koje je primio naknadu, ime lica koje je naknadu platilo kao i iznos primljene naknade.

Član 16

(Političko udruživanje i djelovanje)

(1) Zaposlenik može biti član političke stranke, odnosno neke druge političke organizacije, a političko mišljenje ne smije uticati na njegov rad.

(2) Zaposlenik ne može biti član organa političkih stranaka, odnosno druge političke organizacije.

(3) Zaposlenik u svom radu ne smije slijediti instrukcije političkih organizacija i za vrijeme radnog vremena na bilo koji način ne smije podsticati ostale zaposlenike da se uključe u rad političke stranke ili organizacije.

(4) Pravosudna komisija je nadležna za praćenje primjene ovog člana.

Član 17

(Ograničenja od političkog udruživanja i djelovanja)

Zaposlenik ne može:

- a) biti na funkciji na bilo kojem nivou unutar političke organizacije;
- b) držati govore u ime neke političke organizacije;
- c) prikupljati finansijska sredstva za bilo koju političku organizaciju ili kandidata za javnu funkciju;
- d) davati novčani doprinos za političku organizaciju ili za kandidata za javnu funkciju;
- e) javno podržavati političku kampanju člana svoje porodice ili na bilo koji način učestvovati u toj kampanji.

Član 18
(Kandidovanje i imenovanje na javne funkcije)

(1) Zaposlenik je dužan podnijeti zahtjev za neplaćeno odsustvo s posla s danom potvrđivanja njegove kandidature za javnu funkciju na koju se bira direktno ili indirektno, ili početka obavljanja funkcije u bilo kojem zakonodavnom ili izvršnom organu na bilo kojem nivou vlasti u BiH.

(2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana podnosi se Pravosudnoj komisiji u roku od osam dana od dana potvrđivanja kandidature.

Član 19
(Zabrane)

Zaposleniku je zabranjeno:

- a) koristiti u privatne svrhe javnu imovinu, informacije i materijal do kojih je došao prilikom obavljanja službene dužnosti;
- b) primati dodatne naknade suprotno zakonu za poslove u pravosuđu;
- c) obećavati zaposlenje ili neko drugo pravo u zamjenu za poklon ili obećanje poklona;
- d) privilegovati lice radi stranačkog ili drugog opredjeljenja, porijekla, ličnih ili porodičnih veza;
- e) uticati na dobijanje poslova ili narudžbi za potrebe Distrikta radi sticanja protivpravne koristi za sebe ili drugoga;
- f) koristiti povlaštene informacije o radu institucija Distrikta radi lične koristi ili koristi interesno povezanih lica;
- g) upuštati se u finansijske ili poslovne odnose i dozvoliti da se njegovo ime dovodi u vezu sa bilo kakvim poslovnim aktivnostima ili trgovačkim reklamnim programom sa ili bez naknade, ako bi se osnovano moglo smatrati da se tom aktivnošću zloupotrebljava njegovo radno mjesto;
- h) ulaziti u finansijske ili poslovne odnose koji bi ga uključili u transakcije ili poslovnu vezu sa advokatima ili drugim osobama za koje je vjerovatno da će se pojaviti pred pravosudnom institucijom u kojoj je zaposlen, ako bi se osnovano moglo smatrati da se tom aktivnošću zloupotrebljava njegovo radno mjesto;
- i) obavljati finansijske i poslovne odnose koji ga vezuju za transakcije ili trajan poslovni odnos sa osobama za koje je vjerovatno da će se pojaviti pred pravosudnom institucijom u kojoj je zaposlen, a dužan je i da utiče na članove svoje porodice da ne stupaju u poslovne ili druge odnose koji bi opravdano mogli izgledati kao da se njima zloupotrebljava njegovo radno mjesto;
- j) koristiti informacije o dokazima ili materijalu koji se nalazi u pravosudnim spisima, a koji još nije poznat javnosti za sticanje lične dobiti ili bilo kakve druge pogodnosti za sebe ili neko drugo lice;
- k) biti imenovan za izvršioca testamenta po želji ostavioca, sudskog izvršioca testamenta ili drugog zastupnika, povjerioca, tutora, pravnog zastupnika ili biti neki drugi povjerilac osim za ostavštinu za povjerenu imovinu ili osobu koja pripada članu njegove porodice, a i tada samo ako to imenovanje ne ometa pravilno izvršavanje njegovog zaposlenja u pravosuđu;
- l) imati svojstvo povjerioca ako je vjerovatno da će u svojstvu povjerioca biti angažovan u sudskom postupku ili ako ostavština, povjerena imovina ili štićenik

budu umiješani u optužni postupak pred pravosudnom institucijom u kojem radi zaposleni.

Član 20
(Sumnja na sukob interesa)

U slučaju nedoumice o postojanju sukoba interesa, zaposlenik je dužan zatražiti mišljenje rukovodioca pravosudne institucije u kojoj je zaposlen.

POGLAVLJE II- NEPOTIZAM

Član 21
(Postupanje u predmetima u kojima je član porodice zaposlenika stranka ili ima finansijski interes)

(1) Zaposlenik je dužan dosljedno primjenjivati pravila o izuzeću u predmetima u kojima se član njegove porodice ili drugo blisko lice pojavljuje kao stranka, uključujući i predmete u kojima se član porodice nosioca pravosudne funkcije pojavljuje kao oštećeni.

(2) Zaposlenik ne smije kontaktirati druge zaposlenike, službenike agencija za provođenje zakona, državne službenike i namještenike i ostala službena lica, tražeći ili nudeći informacije o predmetima u kojima su stranke članovi njegove porodice ili druga bliska lica, niti tražiti da postupaju u njihovu korist.

(3) Ukoliko zaposlenik zna da član njegove porodice ili drugo blisko lice ima finansijski, politički ili drugi interes u predmetu, on bi trebao tražiti svoje izuzeće, a ovo podrazumijeva da zaposlenik treba da uloži razuman napor u svrhu informisanja o finansijskim, političkim ili drugim interesima članova svoje porodice.

(4) Zaposlenik je dužan odmah razmotriti mogućnost svog izuzeća iz predmeta u kojem postupa, ako postoji vjerovatnoća da će član njegove porodice biti pozvan da učestvuje u postupku kao svjedok ili vještak.

(5) Imajući u vidu zakonske odredbe o izuzeću, zaposlenik je dužan voditi računa o potrebi da zatraži svoje izuzeće iz predmeta i ukoliko član njegove porodice učestvuje u timu zastupnika stranaka u tom predmetu, iako se lično ne pojavljuje u postupku pred pravosudnom institucijom, te ukoliko je zaposlen ili ima finansijski ili drugi interes u firmi koja zastupa stranke u tom predmetu.

Član 22
(Angažman članova porodice zaposlenika)

(1) Zaposlenik ne smije uticati na postavljanje članova svoje porodice, niti njihovih poslovnih partnera, kao branitelja po službenoj dužnosti u krivičnim predmetima ili zastupnika u drugim predmetima.

(2) Zaposlenik ne smije uticati na upućivanje predmeta na medijaciju članovima svoje porodice, niti njihovim poslovnim partnerima.

(3) Zaposlenik ne smije uticati na određivanje za vještaka ili sudskog tumača članova svoje porodice, niti njihovih poslovnih partnera.

(4) Zaposlenik ne smije strankama u predmetima u kojim postupa niti u predmetima drugih zaposlenika sugerisati korištenje usluga ustanova, preduzeća ili organizacija u kojima

članovi njegove porodice imaju finansijsku ili drugu korist.

Član 23

(Korištenje ugleda radnog mjesta radi pribavljanja finansijske ili druge koristi za članove porodice)

(1) Zaposlenik je dužan upozoriti članove svoje porodice da u svojim poslovnim, finansijskim i drugim aktivnostima ne koriste njegovo ime i ugled.

(2) Zaposlenik ne smije na bilo koji način učestvovati u aktivnostima člana porodice na prikupljanju sredstava u njegovim poslovnim, političkim, građanskim i drugim aktivnostima.

Član 24

(Sprečavanje nepotizma)

(1) Zaposlenik je dužan voditi računa da njegova pozicija ne bude iskorištena za ostvarivanje koristi člana njegove porodice ili bliskih lica, posebno imajući u vidu percepciju javnosti o nepotizmu.

(2) Zaposlenik je dužan upoznati članove svoje porodice i domaćinstva sa etičkim principima obnašanja njegove dužnosti.

POGLAVLJE III - NEDOZVOLJENA KOMUNIKACIJA I ZLOUPOTREBA POVJERLJIVIH INFORMACIJA

Član 25

(Nedozvoljena komunikacija)

Zaposleni su dužni sve informacije do kojih su došli u obavljanju službenih dužnosti čuvati kao službenu tajnu.

Član 26

(Zabrana odavanja povjerljivih informacija)

(1) Zaposlenik ne smije drugim licima odavati povjerljive informacije koje proizilaze iz vršenja njegove dužnosti, niti te informacije upotrijebiti radi ostvarivanja lične koristi.

(2) Zabrana odavanja povjerljivih informacija se odnosi i na informacije koje je zaposlenik saznao u postupku koji vodi, kao i informacije koje potiču iz drugih predmeta koji su mu dostupni.

(3) Zaposlenik ne smije neovlaštenim osobama otkrivati informacije koje se odnose na lične, porodične, imovinske i finansijske prilike stranaka i drugih lica koja se pojavljuju u postupku pred pravosudnim institucijama.

(4) Rukovodilac pravosudne institucije preduzima sve neophodne mjere i skreće pažnju zaposlenicima pravosudne institucije na obavezu čuvanja povjerljivih informacija.

Član 27

(Komunikacija sa jednom od strana u postupku)

(1) Zaposlenik je dužan voditi računa da njegova komunikacija sa stranama u postupku i drugim licima ne dovodi u sumnju nezavisnost i nepristrasnost nosioca pravosudne funkcije odnosno drugog nosioca funkcije u pravosuđu pod čijim nadzorom obavlja poslove svog radnog mjesta.

(2) Zaposlenik je dužan odbaciti svaki pokušaj strana u postupku i drugih lica da sa njim komuniciraju bez prisustva druge strane (ex parte) vodeći računa o ovoj zabrani čak i kada se čini da je takva komunikacija efikasnija i praktičnija.

Član 28

(Nedozvoljeni istupi)

(1) Zaposlenik ne smije javno ili privatno komentarisati završene predmete ili predmete koji su u toku.

(2) Zaposlenik se u obavljanju svoje dužnosti može konsultovati o pravnim ili praktičnim pitanjima sa drugim zaposlenicima pravosudnih institucija, vodeći računa da prilikom konsultacija ne dobije informacije zbog kojih bi se mogao naći u sukobu interesa.

(3) Zaposlenik je dužan voditi računa da ni u privatnim razgovorima ne daje neprimjerene izjave, odnosno izjave kojima se može dovesti u pitanje njegova nepristrasnost ili dignitet pravosudne funkcije, uključujući i iznošenje podataka o karakteristikama nosilaca pravosudnih funkcija i ostalih zaposlenika jer bi to moglo uticati na pravičnost postupka.

(4) Zaposlenik je dužan imati u vidu da treća lica ne moraju poznavati ili tumačiti pravilno koncept nezavisnosti pravosuđa, te bi trebao imati proaktivnu ulogu u informisanju pojedinaca i javnosti o ovom konceptu i njegovim implikacijama.

(5) Druženje zaposlenika sa drugim članovima pravne struke, uključujući advokate i notare je dozvoljeno, ali zaposlenik treba izbjegavati direktan kontakt sa licima uključenim u njihove predmete ili sa licima koja se pojavljuju kao stranke u postupcima koje se vode pred pravosudnom institucijom u kojoj rade.

(6) Zaposlenik je dužan uzdržavati se od posjećivanja onih mjesta za koja postoji sumnja da su mjesta odvijanja kriminalne aktivnosti ili da ih posjećuju lica koja bi mogla biti uključena u kriminalne aktivnosti.

Član 29

(Javni i medijski istupi)

(1) Zaposlenik može javno iznositi svoje stavove i mišljenja u svrhu unapređenja prava i pravnog sistema te komentirati društvene pojave, ali vodeći računa o principima nepristrasnosti i nezavisnosti pravosudne institucije.

(2) Za istupanje u javnim i komercijalnim medijima zaposlenik ne smije primiti naknadu.

(3) Zaposlenik ne smije u medijskim nastupima promovirati poslovne subjekte i komercijalne aktivnosti, niti ugledom svoje pozicije uticati na promociju drugih pravnih ili fizičkih lica.

(4) Prilikom donošenja odluke da li da nastupa u javnosti, zaposlenik mora voditi računa o očuvanju digniteta i povjerenja javnosti u nepristrasnost i nezavisnost pravosuđa, te uzeti u obzir da li:

a) se pitanja o kojima će govoriti tiču prava, pravnog sistema i pravosuđa,

- b) će javnim nastupom doprinijeti edukaciji ili boljoj informisanosti javnosti o ovoj oblasti,
 - c) su to pitanja koja se tiču profesionalne zajednice ili samo njega pojedinačno, i
 - d) je o tim pitanjima bolje oglasiti se putem strukovnih udruženja.
- (5) Zaposlenik će prilikom javnih nastupa voditi računa da se njegovo javno izrečeno mišljenje može protumačiti kao mišljenje pravosuđa u cjelini, čak i kada naglasi da se radi o njegovom ličnom mišljenju.
- (6) Zaposlenik je dužan pribaviti saglasnost rukovodioca pravosudne institucije u kojoj je zaposlen o svojim planiranim istupima u javnosti, i obavijestiti ga o već datim izjavama, u slučaju neplaniranog obraćanja javnosti.

POGLAVLJE IV- PRIJAVLJIVANJE I SPREČAVANJE KORUPCIJE

Član 30 (Dužnost praćenja korupcije)

Zaposlenik je dužan budno motriti na pretpostavljenu, stvarnu ili potencijalnu korupciju.

Član 31 (Prijavljivanje korupcije)

Ukoliko zaposlenik u vršenju svog posla dođe do pouzdanih informacija o postojanju korupcije, dužan je to prijaviti u skladu sa internim pravilima institucije u kojoj je zaposlen.

POGLAVLJE V- PRIMANJE POKLONA I DRUGIH KORISTI

Član 32 (Zabrana primanja poklona i drugih koristi)

- (1) Zaposleniku se zabranjuje traženje ili prihvatanje bilo kakvog poklona ili druge koristi u vezi sa obavljanjem njegove dužnosti.
- (2) Ova zabrana se odnosi na stranke u predmetima, njihove zastupnike, članove porodice stranaka, te svakog pojedinca koji zaposleniku ponudi poklon ili drugu korist vezano za postupanje ili propuštanje u obavljanju njegove dužnosti.
- (3) Zabrana traženja ili prihvatanja poklona ili druge vrste koristi u vezi sa obavljanjem njegove dužnosti se odnosi i na članove porodice i domaćinstva zaposlenog.
- (4) Prihvatanje poklona ili nagrada čija je namjena neprimjerenom uticaju na odluke ili postupke zaposlenika, uključuje i slučajeve kada poklon ili nagrada samo daju utisak neprimjerenog uticaja.

Član 33

(Izuzeci od zabrane poklona i drugih koristi u vezi sa obavljanjem dužnosti)

Izuzetno od člana 31. Kodeksa dozvoljeni su slijedeći pokloni:

- a) Informativni materijal, kao što su knjige, izvještaji, časopisi, kalendari, nosači podataka, učešće u edukaciji i konferenciji (koje ne uključuje putne troškove ili drugu nadoknadu);
- b) Knjige i nosači podataka, kao i drugi materijali koje izdavači dostavljaju zaposlenim bez naknada, a za službenu upotrebu;
- c) poklon, testamentom ostavljeni dar, usluga ili pozajmica od rođaka ili bliskog ličnog prijatelja čije bi pojavljivanje pred sudom ili interes u predmetu u svakom slučaju zahtjevali izuzeće zaposlenog;
- d) pozajmice od ustanova koje se bave davanjem pozajmica u svom redovnom poslovanju pod istim uslovima koji su uopšteno dostupni i osobama koje nisu zaposlene u pravosuđu;
- e) učinjeni zaposleniku povodom poboljšanja zakona, pravnog sistema ili vršenja svog posla;
- f) bilo koji drugi poklon, testamentom ostavljeni dar, usluga ili pozajmica, ako darovatelj nije osoba koja se pojavila ili za koju je vjerovatno da se neće pojaviti kao stranka pred pravosuđem.

Član 34

(Primanje poklona i drugih koristi u situacijama koje nisu vezane za obavljanje dužnosti)

(1) Primanje poklona ili drugih koristi od srodnika ili bliskih prijatelja je prihvatljivo ukoliko ne postoji veza sa obnašanjem dužnosti i rada na predmetima odnosno ukoliko ne postoje razlozi za izuzeće zaposlenika ili ako se osobe koje se smatraju srođnicima i bliskim prijateljima ne ponašaju kao posrednici trećih lica.

(2) U posebnim prilikama, kao što su vjenčanja, rođendani i slično, zaposlenik može prihvatiti poklon ili drugu korist i od drugih lica, ukoliko ne postoje razlozi za izuzeće zaposlenika, odnosno ukoliko takav poklon ne izaziva sumnju o neprimjernom uticaju, te ukoliko je vrijednost poklona u skladu sa prilikom i njihovim međusobnim odnosima.

(3) Plaćeni troškovi putovanja (putni troškovi, smještaj i hrana) koji su vezani za učešće u pravosudnim, obrazovnim, vladinim, nevladinim programima, a koji su namjenjeni unapređenju zakona i pravnog sistema su dozvoljeni, s tim da bi visina troškova trebala odgovarati razumnim troškovima putovanja.

(4) Zaposlenik može zatražiti i dobiti kredit pod uslovima koji se primjenjuju na sve građane, te u vrijednosti koja je dostupna i drugim građanima.

(5) Zaposlenik ne treba prihvatiti popust ili besplatnu uslugu od bilo kojeg pravnog ili fizičkog lica koji nisu jednaki i dostupni drugim građanima.

(6) Zaposlenik može dobiti stipendiju pod istim uslovima i na osnovu istih kriterija kao i drugi prijavljeni kandidati.

(7) Zaposlenik može prihvatiti gostoprimstvo primjerene vrijednosti.

Član 35
(Postupanje sa poklonima ili ponudom
nedozvoljenih poklona i koristi)

(1) Zaposlenik je dužan izbjegavati situacije u kojim bi mu neko mogao ponuditi nedozvoljen poklon ili drugu korist.

(2) Ukoliko zaposlenik nesvjesno primi nedozvoljen poklon ili drugu korist, dužan je taj poklon što prije vratiti, ili davaocu poklona isplatiti protuvrijednost, te o tome obavijestiti rukovodioca pravosudne institucije i sačiniti službenu zabilješku.

(3) Ukoliko se, iz bilo kojeg razloga, poklon ne može odbiti ili vratiti, o prijemu poklona se obavještava rukovodilac pravosudne institucije i sačinjava službena zabilješka.

(4) U slučaju nedoumice o postupanju u slučaju ponude ili prihvatanja poklona ili druge koristi, zaposlenik je dužan tražiti mišljenje rukovodioca pravosudne institucije.

(5) Ako vrijednost dozvoljenih poklona, testamentom ostavljenog dara, usluge ili pozajmice prelazi 1.000,00 KM, zaposleni mora prijaviti poklon, testamentom ostavljeni dar, uslugu ili pozajmicu rukovodiocu pravosudne institucije.

DIO TREĆI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 36
(Stavljanje van snage)

Stupanjem na snagu ovog Kodeksa stavlja se van snage Etički kodeks zaposlenih u pravosuđu Brčko distrikta BiH, broj: SuPK-184/01 od 31.08.2001. godine.

Član 37
(Stupanje na snagu)

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom usvajanja i biće objavljen u "Službenom glasniku Brčko distrikta BiH".

Broj SuPK-250/19
Brčko, 04.03.2019. godine

**PREDSJEDNIK
PRAVOSUDNE KOMISIJE**

Safet Pizović